

מבחן באלגברה לינארית 1

סמסטר א' ה'תשס"ב (מועד א')

יום שני, כ"ט שבט ה'תשס"ב (20.2.02 11 למ')

מספר קורס: 16/04/07-112-01

מרצים: מיכאל צץ, רון עדין, שלום פיגלשטוק, בועז צבן ואנדרי רזניקוב.

מתרגלים: אושריית אברוצקי, חגי אהרוןוביץ, ודימיטריאן אוסטפנקו, גיל בן-ארצוי, דבורה כהן ולודה מרכוס.

חומר עזר: אין להשתמש בחומר עזר, גם לא במחשבון.

הנחיות:

א. יש לציין את מספר המחברת בראש עמוד זה.

ב. המבחן מורכב משני חלקים. חלק א' מכיל שאלות פתוחות, עליהם יש לענות במחברת הבדיקה, וחלק ב' הוא רב-ברירתי ("אמריקאי"). לטיווח, יש להשתמש במחברת הבדיקה בלבד, ולציין זאת בראש העמוד.

ג. יש להחזיר את טופס המבחן יחד עם מחברת הבדיקה, גם אם אין מעוניין להבחן (טפסי הבדיקה ממושפרים).

ד. שיימו לב שסדר השאלות הוא אקראי, ולא בהכרח תואם את הסדר שבו נלמד החומר בכתה.

משך הבדיקה: שעתיים וחצי (לא תיננתן הארכה).**הגדרות**

הסימונים הבאים (בקבוצות הרצאה שונות) שקולים זה לזה:

א.

$$\begin{aligned} F^{n \times 1} &= F^n \\ F^{m \times n} &= M_{m,n}(F) = M_{m \times n}(F) \\ r(A) &= \text{rank}(A) \end{aligned}$$

ב. אברי השדה $\mathbb{Z}_p$ יסומנו: $\bar{0}, \bar{1}, \dots, \overline{p-1}$.**חלק א': שאלות פתוחות (44 נקודות)**

ענה על השאלות הבאות. את התשובות/הוכחות عليك לכתוב במחברת הבדיקה, בדף נפרד מדפי הטיווח של פתרונות חלק ב'.

שאלה 1. א. (5 נקודות) הגדר את המינוחים הבאים :

1. קבוצה פורשת (מרחב וקטורי).

2. בסיס (של מרחב וקטורי).

ב. (12 נקודות) תהי $C = \{v_1, \dots, v_k\}$ קבוצה פורשת במרחב וקטורי V . הוכיח שקיים תת-קבוצה $B \subseteq C$ כך ש B בסיס ל- V .

ג. (5 נקודות) תנו דוגמא של קבוצה C כנ"ל שבעורה B הניל אינה יחידה (אפשר להניח $V = \mathbb{R}^2$).

שאלה 2. יהיו $\vec{b} \in F^{n \times 1}$ ו- $A \in F^{n \times n}$ נתוניים. הוכיח :

א. (11 נקודות) למערכת $\vec{b} = A\vec{x}$ יש פיתרון יחיד אם ורק אם למערכת $\vec{b} = A\vec{x}$ יש פיתרון יחיד.

ב. (11 נקודות) למערכת $\vec{b} = A^t A\vec{x} = \vec{b}$ יש פיתרון יחיד אם ורק אם למערכת $\vec{b} = A^t A\vec{x} = \vec{b}$ יש פיתרון יחיד.

חלק ב: שאלות רב-ברירתיות (56 נקודות: 7 נקודות לכל תשובה נכונה)

הקף בעיגול, על גבי טופס הבדיקה, תשובה אחת בלבד לכל שאלה (חוובה לענות על כל השאלות). סמן את התשובה בצורה ברורה.

שאלה 1. יהיו F שדה, $A, B \in F^{n \times n}$, ויהי $\vec{x}_0 \in F^n$, והוא $\vec{x}_0 \neq \vec{0}$. אזי בהכרח :

1. אם A היא הפיכה, אז $\vec{x}_0$ הוא פיתרון של המערכת $\vec{0} = B\vec{x}$ אם ורק אם $\vec{x}_0$ הוא פיתרון של המערכת $\vec{0} = BA\vec{x}$.

2. אם $\vec{x}_0$ הוא פיתרון של המערכת $\vec{0} = A^2\vec{x}$, אז $\vec{x}_0$ הוא פיתרון של המערכת $\vec{0} = A\vec{x}$.

3. ניתן ש $\vec{x}_0$ הוא פיתרון של המערכת $\vec{0} = AB\vec{x}$, ובכל זאת למערכת $\vec{0} = BA\vec{x}$ יש רק פיתרון טריויאלי.

4. אם A היא הפיכה, אז $\vec{x}_0$ הוא פיתרון של המערכת $\vec{0} = B\vec{x}$ אם ורק אם $\vec{x}_0$ הוא פיתרון של המערכת $\vec{0} = AB\vec{x}$.

שאלה 2. תהא

$$A = \begin{pmatrix} \bar{1} & \bar{1} & \bar{0} \\ \bar{2} & \bar{1} & \bar{1} \\ \bar{3} & \bar{2} & \bar{2} \end{pmatrix} \in \mathbb{Z}_5^{3 \times 3}.$$

סכום אברי האלכסון של המטריצה A^{-1} הוא :

. $\bar{2}$ .1

. $\bar{3}$ .2

. $\bar{4}$ .3

. $\bar{1}$ .4

שאלה 3. נתונה מערכת המשוואות הבאה מעל $\mathbb{Z}_7$:

$$\begin{aligned} \bar{2}x_1 + x_2 + x_3 + \bar{4}x_4 &= \bar{4} \\ x_1 + x_2 + \bar{6}x_3 + x_4 &= \bar{3} \\ \bar{3}x_1 + x_2 + \bar{3}x_3 &= \bar{5} \end{aligned}$$

מספר הפתרונות של המערכת הוא :

.1. למערכת אין פתרון.

.49 .2

.3. אינסוציאו.

.7 .4

שאלה 4. יהיו V מרחב וקטורי עם $\dim(V) = n \geq 1$, ויהיו U ו- W תת-מרחבים של V כך $\dim(U) = \dim(W) = n - 1$ ש איזי בהכרח:

. $U \cap W \neq \{\vec{0}\}$ .1 אם $n \geq 3$ אז

.2. אף אחת מהטענות האחרות אינה נכונה.

.3. $V = U \oplus W$ ואם $n = 2$ אז

.4. $U + W = V$ ואם $n \geq 3$ אז

שאלה 5. יהי $z = 3 - 3i$. אזי :

.1 $\text{Im}(z^{3k}) \neq 0$.
 k לכל מספר טבעי

.2 $\text{Re}(z^{2k}) = 0$.
 k לכל מספר טבעי

.3 $\text{Re}(z^{5k}) \neq 0$.
 k לכל מספר טבעי

.4 $\text{Im}(z^{4k}) = 0$.
 k לכל מספר טבעי

שאלה 6. יהיו $v_3 = (\bar{7}, \bar{8}, \bar{9})$, $v_2 = (\bar{4}, \bar{5}, \bar{6})$, $v_1 = (\bar{1}, \bar{2}, \bar{3})$ וקטוריים ב $\mathbb{Z}_{11}^3$, וכי $V = \text{span}\{v_1, v_2, v_3\}$ בסיס עבור V הוא :

.1 $\{(\bar{1}, \bar{2}, \bar{3}), (\bar{4}, \bar{5}, \bar{7})\}$

.2 $\{(\bar{1}, \bar{0}, \bar{10}), (\bar{0}, \bar{1}, \bar{2})\}$

.3 $\{(\bar{1}, \bar{2}, \bar{3}), (\bar{1}, \bar{10}, \bar{8}), (\bar{0}, \bar{8}, \bar{5})\}$

.4 אף אחת מהtheses האחריות אינה נכונה.

שאלה 7. נתונים הבסיסים הבאים עבור $\mathbb{R}^3$:

$$B = \{(0, 2, 1), (1, 0, 2), (2, 1, 0)\}$$

$$C = \{(1, 0, 0), (0, 1, 0), (0, 0, 1)\}$$

תהי P מטריצת המעבר בין הבסיסים, כך שלכל $v \in \mathbb{R}^3$ אזי סכום כל אברי המטריצה P הוא :

9 .1

0 .2

$\frac{4}{9}$ .3

1 .4

שאלה 8. יהיו $A, B \in \mathbb{R}^{n \times n}$. אזי בהכרח :

.1 אם A אינה הפיכה, אז $\text{rank}(A^2) < \text{rank}(A)$.

.2 אף אחת מהtheses האחריות אינה נכונה.

.3 אם A אינה הפיכה, אז $\text{rank}(A^2) < \text{rank}(A)$.

.4 אם A אינה הפיכה, אז $\text{rank}(A^2) = \text{rank}(A)$.

בצלחה!